

מ"ת 33506/02/15 - ירמיהו אביב (טומי בלאיש) (עציר), ראובן (רוברט בלחסן) (עציר) נגד מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 33506-02-15 מדינת ישראל נ' (טומי בלאיש)(עציר) ואח'
תיק חיצוני: 787/15

בפני כבוד השופטת דניאלה שריזלי
העותרים/הנאשמים
1. ירמיהו אביב (טומי בלאיש) (עציר) ע"י ב"כ עו"ד אבי חימי
2. ראובן (רוברט בלחסן) (עציר) ע"י ב"כ עו"ד גד זילברשלג
נגד
המשיבה/המאשימה
מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א (פלילי)
ע"י ב"כ עו"ד עפרה קרמני

ה ח ל ט ה

בעתירה לגילוי ראיה חסויה

לפי סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971

הרקע העובדתי, כתב האישום

1. נגד שני העותרים (שיכנו להלן: **הנאשמים**) הוגש כתב אישום הכולל (לאחר תיקונו) עשרה אישומים. כתב האישום המתוקן (להלן: **כתב האישום**) מפרט תכנית קשר שקשרו הנאשמים, בינם לבין עצמם ויחד עם אחרים לרמות חברות בצרפת באופן מתוכנן, שיטתי ומתמשך, ומפרט את מימושו של הקשר בדרך של סדרת מעשי הונאה חובקי יבשות, שביצעו הנאשמים, לכאורה, ו/או ניסו לבצע, כלפי החברות הצרפתיות שסומנו כקרבנות ההונאה, וחלקן הוכתרו על ידם בהצלחה.

2. בכתב האישום נאמר, כי במסגרת תכנית הקשר (המתוארת באישום הראשון) נקטו הנאשמים באמצעים מרמתיים שונים, ובין השאר, הם אספו במחשביהם לאורך תקופה פרטי מידע אודות החברות הצרפתיות שעתידות היו להיות קורבן למעשיהם המרמתיים, לרבות, מידע פיננסי ומידע אודות בעלי תפקידים; באמצעות אנשי מחשבים יצרו כתובת דואר אלקטרוני בשרתים הנחזים להיות כתובות דואר אלקטרוני של בעלי התפקידים באותן החברות;

עמוד 1

בנוסף, באמצעות מומחי מחשבים, התקינו על מחשביהם תוכנה המאפשרת להתקשר לצרפת מטלפון הנחזה להיות צרפתי. המשרד האחרון שבו פעלו וביצעו את מעלליהם הוא משרד ששכרו באמצעות איש קש ב-29.10.14 ברחוב משכית 13 בהרצליה (להלן: **המשרד**).

3. מדובר, לכאורה, בפרשת "עוקץ" מתוחכמת ועתירת פרטים שבה נטלו חלק, בין השאר, שני הנאשמים שלפניי. אתאר בקצרה את עובדות כתב האישום ואת האישומים המיוחסים להם:

כתב האישום פורש באישום הראשון את תכנית הקשר שקשרו הנאשמים בינם לבין עצמם ויחד עם אחרים במהלך שנת 2014, קשר שמטרתו להונות חברות בצרפת באורח מתוחכם. במסגרת תכנית הקשר, נאמר באישום זה, אספו הנאשמים מידע פיננסי אודות חברות שונות (לרבות, מידע אודות בעלי תפקידים בחברות, דרכי התקשרות עמן, והימצאותן בקשרי מסחר עם חברות אחרות), זייפו מסמכים שכללו מצגי שווא באורח שנחזה להיראות כאילו המסמכים אמיתיים, ותוך שימוש במידע שאספו, הפנו אל החברות בצרפת מסמכי דרישה להעברת כספים בהיקף של מאות אלפי אירו, כשהם מציגים מצגים כוזבים.

עוד נטען באישום זה, כי הנאשמים החזיקו במספר רב של חשבונות בנק בצ'כיה, סלובקיה וקפריסין, שבהם התכוונו לקבל את כספי ההונאה בהיקף של מאות אלפי אירו. במהלך התקופה, המשרד ששכרו שימש אותם לביצוע עבירות המרמה. שני הנאשמים מואשמים הראשון **בקשירת קשר לבצע פשע, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**).

באישום השני, וכן, ביתר האישומים (להוציא האישום השמיני והאישום העשירי[1]) מתוארת הוצאתה אל הפועל של תכנית הקשר שנרקמה כמתואר באישום הראשון ואשר במסגרתה, הצליחו הנאשמים, כמתואר בעובדות האישום השני, תוך הצגת מצג שווא שקרי, בפני מגלי מנסו, בעלת תפקיד בכיר בחברת ברוויני שבצרפת, ותוך התחזות כבעל החברה, לשכנע אותה להעביר לחשבון הבנק שלהם בצ'כיה ששה סכומי כסף שהסתכמו ב-1,005,191 אירו. המשיבה (אשר תכונה להלן: **המאשימה**) טוענת בכתב האישום, כי הנאשמים קיבלו לרשותם במרמה, בנסיבות מחמירות, את הסכום 1,005,191 אירו, ובכך פעלו ברכוש אסור כהגדרתו בסעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: **חוק איסור הלבנת הון**).

באישום השלישי מואשמים הנאשמים בכך שבדרך מרמית, כמתואר, בחודש ספטמבר 2014, הם הולילו שולל, באמצעות מסמכים מזויפים, הודעות דוא"ל כוזבות והתחזות כאחר, את משרד הנהלת החשבונות של קבוצת הכדורגל אולימפיק דה מרסיי, וביום 27.10.14 קיבלו מהם במרמה, בנסיבות מחמירות, **סך של 756,000 אירו**, שאמור היה לקבל סוכן השחקנים מייסה נידאי. הסכום האמור התקבל במרמה לחשבון הבנק של הנאשמים בצ'כיה. המאשימה טוענת באישום השלישי, כי הנאשמים קיבלו את הסכום האמור לרשותם במרמה, בנסיבות מחמירות, ובכך פעלו ברכוש אסור כהגדרתו בסעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

באישום השני ובאישום השלישי מואשמים שני הנאשמים, אפוא, **בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, עבירות לפי

סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, **בהתחזות כאחר**, עבירה לפי סעיף 441 לחוק העונשין, וכן, **בעשיית פעולה ברכוש אסור**, עבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

בחמישה אישומים נוספים (האישום הרביעי עד האישום השביעי וכן, באישום התשיעי) מייחסת המאשימה לנאשמים חמישה ניסיונות שערכו במטרה לקבל במרמה, בנסיבות מחמירות, מחברות בצרפת כספים בהיקפים גדולים:

סכום של 1,262,752 אירו ניסו הנאשמים לקבל במרמה מחברת **תעשיות בלגיה** (כמפורט באישום הרביעי);

סכום של 229,800 אירו ניסו הנאשמים לקבל במרמה מחברת **פינדר פרנס** (כמפורט באישום החמישי);

סכום של 485,863 אירו ניסו הנאשמים לקבל במרמה מחברת **סם** הנמצאת בעיר נאוו מיזון שבצרפת (כמפורט באישום השישי);

סכום של 127,854 אירו ניסו הנאשמים לקבל במרמה מחברת **קופר סטנדרד** (כמפורט באישום השביעי);

סכום של 858,842 אירו ניסו הנאשמים לקבל במרמה מחברת **דרט לוג'יסטיק** (כמפורט באישום התשיעי).

לטענת המאשימה, במסגרת התרחישים המתוארים בחמשת האישומים הנ"ל, עשו הנאשמים שימוש במסמכים כוזבים, לרבות, הודעות דואר אלקטרוני שנחזו להיראות כהודעות של מנכ"ל החברה; ודרשו במרמה שיועברו לחשבונם הכספים האמורים. המרמה לא יצאה אל הפועל בשל חשדם של בעלי התפקידים הרלוונטיים כי מדובר במרמה. בכל אחד ואחד מהאישומים הללו מואשמים הנאשמים ב**ניסיון לקבל דבר במרמה, בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 415 סיפא וסעיף 25 לחוק העונשין. באישום החמישי נוספה עבירה של **התחזות כאחר**.

באישום השמיני מואשמים הנאשמים כי **השמידו ראיות ושיבשו מהלכי משפט**, עבירות לפי הסעיפים 242 ו-244 לחוק העונשין, וזאת, משום שבהתעורר חשדו של הנאשם 2 כי מעללי החבורה נחשפו, הוא הזעיק את הנאשם 1 והורה לו לפעול להשמדת הראיות במשרד. בהוראתו ובהנחייתו הגיע הנאשם 1 יחד עם העד רפאל חג'ל בתאריך 30.12.14 בשעות הלילה למשרד, ובמשך מספר שעות השמידו וחסלו את תכולת המשרד: הם מחקו את תוכן המחשבים שהיו שם, השליכו מסמכים למיכל אשפה שמחוץ לבנין, ואף פינו את המחשבים מהמשרד. בנסיבות שנוצרו נאלצה המשטרה לפתוח כבר באותו לילה בחקירה גלויה. הנאשמים נעצרו, המחשבים, המסמכים המושלכים וכל ראיה אפשרית - נתפסו.

האישום העשירי מתייחס, כאמור, לנאשם 1 בלבד: נטען בו, כי הנאשם 1, המתגורר בישראל מאז חודש יולי 2012, עבר עבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון וזאת, משום שנמנע מלדווח לרשויות, כנדרש ממנו בסעיף 9 לחוק, על סכום כולל של 1.2 מיליון אירו שהעביר לישראל בסכומים קטנים לסירוגין, באורח מוסווה, באמצעות חברים ובני משפחה.

4. לנאשמים מיוחסות עבירות מרמה בנסיבות מחמירות ועבירות נלוות שעברו, לכאורה, לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977, ובעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, וקשירת קשר שקדמה לאלה.

5. בהתבקש מעצרו של שני הנאשמים עד תום ההליכים, ונוכח המחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה, בחנתי את חומר הראיות המצוי בידי המאשימה באספקלריה של השאלה האם יש בראיות פוטנציאל ראייתי העולה כדי סיכוי סביר להרשעה. כן, בחנתי את השאלה האם מתקיימות עילות מעצר. מצאתי, כי הגם שמדובר בחומר ראיות מורכב, בראיות שחלקן ישירות ומרביתן נסיבתיות, הרי שהשילוב וההתאמה בין ראיות מ"רובד הקצה" לבין אלה מ"הרובד המבצעי", שנתפסו אצל הנאשם 1 ובמחשבים שפינה מהמשרד, ונוכח ההצבעה הישירה על הנאשם 2 כמי כדמות מפתח בפרשה, הרי שמתקיימת תשתית ראייתית לכאורית שבכוחה להביא להרשעת שני הנאשמים באישומים (אותה עת מדובר היה בשמונה אישומים) שבכתב האישום. בהתקיים עילות מעצר מובהקות - נעצרו הנאשמים עד תום ההליכים. ההחלטה בדבר קיומן של ראיות לכאורה, וההחלטה בדבר מעצרו של שני הנאשמים עד תום ההליכים אושרו בבית המשפט העליון [ראו: בש"פ 4720/15; 4760/15 **בן משה ואח' נ'** מדינת ישראל (28.7.2015)].

תעודת החיסיון

6. משנסקרו הרקע העובדתי והאישומים, סלולה הדרך לבחון את הראיות החסויות שעומדות בבסיס העתירות שהגישו הנאשמים לגיליון.

חומר החקירה בתיק נמסר ברובו לבאי כוח הנאשמים, להוציא מסמכים שביחס לתוכנם, מקורם ו/או עצם קיומם הוצאה ב-27.4.15 תעודת מפורטת בדבר ראיות חסויות מטעמי אינטרס ציבורי חשוב (להלן: **תעודת החיסיון**) חתומה בידי השר לביטחון פנים. תעודת החיסיון חוסה כל מידע בדבר זהות המקורות שהם מוסרי 16 הידיעות המודיעיניות (להלן: **16 הידיעות**) אשר פרטיהן/מספריהן מפורטים ב**נספח א'** לתעודה שנמסרה לנאשמים, וכן, מועדים מדויקים שבהן נמסרו הידיעות. התעודה חוסה כל פרט או מידע בדבר שיטות ואמצעים ואופן הביצוע הטכני של החקירה, בכלל זה, עיקוב, הקלטות, האזנות סתר, בקשות לצווים שיפוטיים ביחס לנתוני תקשורת, זהות המדוברים שהופעלו, ועוד.

7. בנוסף, חוסה תעודת החיסיון באורח מוחלט אסופה נוספת בת 20 מסמכים בחומר החקירה. המסמכים סומנו בתעודת החיסיון בסימונים מ.1, ל.1 עד ל.6; ל.12 עד ל.15; מ.פ. 5 עד מ.פ. 12 (חסויות גם הסמל ושם היחידה שבדו"ח ביצוע עבודת מ.ט. 22/14).

8. בתעודת החיסיון נאמר, כי החיסיון נועד למנוע סיכון שלום של בני אדם, למנוע פגיעה בשיתוף הפעולה של הציבור עם המשטרה ועם גורמי אכיפה שונים, למנוע סיכול פעולות חקירה עתידיות, וחשיפת שיטות עבודה ודרכי פעולה של המשטרה, באורח שיפגע ביעילות פעילותה.

9. מבין אסופות המסמכים המנויות בתעודה כחוסות תחת חיסיון, שתי אסופות תעמודנה במרכז הדיון בעתירות שהגישו הנאשמים, ולגביהן קמה והייתה מחלוקת. האחת הינה אסופת 20 המסמכים החסויות על מהותם ועצם קיומם; והאחרת - אלו הן 16 הידיעות המפורטות, כאמור, בנספח א' לתעודת החיסיון. יצוין, כי ביחס לאסופת 16

הידיעות נמסר להגנה מסמך/רשימה שכותרתם "**רשת דיגיטלית - ידיעות לסנגורים**", הכוללים פרפרזות ביחס ל-6 מהידיעות ומלל מלא של 10 ידיעות[2]. נותרו חסויים זהות מוסרי כל הידיעות. כמו כן, נותרו חסויים מספרן הסידורי ותאריך של שתיים מהידיעות (מס' 13 ו-15 ברשימה).

העתירות לגילוי ראיות חסויות

10. שני הנאשמים הגישו עתירה לגילוי הראיות החסויות לפי סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: **העתירה**, או, **העתירות**). הסנגורים עמדו על כך שהדין בעתירותיהם יישמע בפני מותב שאיננו דן בתיק העיקרי כדי שלא ייחשף האחרון לראיות בלתי קבילות. אשר על כן, הורה כב' השופט ד' רוזן לקיים את הדין בעתירות בפניי.

11. לעתירות גופן: ב"כ הנאשמים מבקשים להסיר את החיסיון שהוטל על שתי אסופות המסמכים שפירטתי לעיל, קרי: 20 המסמכים שנותרו חסויים[3], ו-16 הידיעות אשר זהות מוסרי הידיעות נותרה חסויה. העתירות אינן עוסקות ביתר המסמכים, השיטות והאמצעים החסויים על פי התעודה.

12. בעתירה בכתב ובדין שהתקיים בתאריך 3.8.15 טען ב"כ נאשם 1, עו"ד אבי חימי, כי בהסתמך על החוק והפסיקה [כגון: ע"פ 889/96 **מאזריב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(1) 462, (להלן: **עניין מאזריב**), בעמ' 443; ע"פ 4765/98 **אבו סעדה נ' מדינת ישראל**, תקדין עליון 99(1), 1380 עמ' 1383; וכן, ב"ש 838/84 **ליבני ואח' נ' מדינת ישראל**, פ"ד לח(3) 729 (להלן: **עניין ליבני**), בעמ' 738], החיסיון הגורף והמוחלט שמטילה תעודת החיסיון על אסופת המסמכים הוא מסוכן, וזאת, בהתחשב באינטרס הציבורי בכלל, ובפרט ביחס לנאשם 1, שכן, בהעדר מידע לגבי תוכנם ומספרם של המסמכים שנותרו חסויים ולא נמסרו לנאשמים, נבצר ממנו לגבש הגנה ראויה למרשו, מה גם, שנראה כי החקירה נמשכת, ויריעת הפרשה טרם נפרשה כולה בפניו ובפני המאשימה. בקשת הסנגור הינה לקבל פרפרזות ביחס לכל המסמכים החסויים.

בכל הנוגע ל-16 הידיעות, טען ב"כ הנאשם 1, כי ידיעת שמות מוסרי הידיעות, או המבוע להן, חיונית להגנתו של הנאשם 1, שכן, ניכר מתוכן הפרפרזות שמדובר במי שמוסר מידע מידיעה אישית, וחשוב מכל, שמו של הנאשם 1, בניגוד לשם הנאשם 2, איננו מופיע כלל בידיעות, דבר שעולה בקנה אחד עם טענת ההגנה של הנאשם 1 כי לא היה מעורב בתכנית העבריינית המתוארת בכתב האישום. חשיפת שם המקור או המקורות חיונית, אם כן, להגנת הנאשם 1, טען סנגורו, לשם הוכחת חפותו ואמיתות טענותיו.

13. אסופת 16 הידיעות עומדת גם היא במרכז טיעוני ב"כ נאשם 2, עו"ד גד זילברשלג, ועתירתו היא לחשיפת שם המקור שמסר את הידיעות. ב"כ הנאשם 2 התמקד בטיעוניו ב"ניחוש" זהות המקור, וניחושו הוא שמדובר במקור אחד, וזהו האדם שכינויו "ג'יימס" (העד נדב רונן יעיש) עלה במהלך הדיונים הקודמים, הוא נחקר בפרשה וזכה להתייחסותה של עו"ד רות דוד (מי שייצגה את נאשם 2 בראשית ההליכים), משום שלטענת הנאשם 2, יעיש הוא הוא העברין העיקרי אשר ביצע את העבירות המתוארות בכתב האישום. אם לא תיחשף זהות המקור, אם לא

תאשר הפרקליטות כי יעיש הוא המקור העומד מאחורי 16 הידיעות, טען ב"כ נאשם 2, לא יוכל הנאשם 2 לזכות להגנה ראויה במשפטו, מה גם, שקיים פער משמעותי בין תוכן הידיעות עתירות הפרטים שמסר, לכאורה, המקור למפעילו (כמפורט בפרפרזות), ולדוגמה - חלקו המרכזי של נאשם 2 בפרשת הונאת החברות הצרפתיות, לבין ההודעה המסויגת שמסר יעיש בחקירה ביחס לנאשם 2. פער זה הוא מעין קלף מזכה בעיני הסנגור, ועל כן, בלא חשיפתו של המקור לא יוכל הנאשם 2 לזכות להגנה ראויה במשפטו. לתמיכת הטענה הגיש ב"כ הנאשם 2 טבלת השוואה בין הפרטים שמסר יעיש בחקירתו לבין תוכן 16 הידיעות, כשממנה עולים, לדבריו, פערים של ממש בגרסאות, ואלה מחייבים שתיחשף זהות המקור או המקורות.

ב"כ הנאשם 2 עתר, בנוסף, לחשוף בפניו באורח מוחלט את **אסופת 20 המסמכים** שזכו לחיסיון כמעט מלא, והסתמך על ההלכה שנקבעה בפסיקה הבסיסית (כמבואר בפסקה 12 לעיל). לטענתו, בהעדר פרפרזות למצער, אין להגנה ולו מושג קלוש ביחס למהותם, מועדיהם ותוכנם של המסמכים, וממילא הוא מתקשה לדעת האם וכיצד יתרמו להגנת מרשו, ובכך, פגיעה מהותית בהגנת הנאשם 2.

עמדת המאשימה

14. ב"כ המאשימה, עו"ד עפרה קרמני התייחסה בפתח טיעוניה לטענות נלוות שהעלתה ההגנה ביחס להימשכות החקירה ביחס לחלקם של מעורבים נוספים בפרשה, כשלטענתה, כל פרט וכל מידע ביחס למעורבים נוספים שהיו ידועים למאשימה נמסרו לסנגורים כחומר חקירה גלוי, לרבות, מלל מלא של מרבית הידיעות [ראו: הידיעות שמספריהן 6 עד 12, ו-14 עד 16 ברשימה שהוצגה להגנה]. בהתאם לכך, טענה, גם ניסחה את כתב האישום, כעולה מסעיף 1 לעובדות האישום הראשון, קרי: **"קשרו הנאשמים קשר, בינם ובין אחרים ..."**. מכל מקום, להוציא פנייה לרשויות בצ'כיה להמצאת מסמכי חשבוניות בנק רלוונטיים, אשר מטבע הדברים יועברו להגנה עם המצאתם, הודיעה ב"כ המאשימה, לא נעשית כל פעולת חקירה נוספת ביחס למעורבים אחרים בפרשה.

15. לגוף העתירות - הביעה ב"כ המאשימה התנגדות להסרת החיסיון ביחס לשתי האסופות שבמרכז הדיון. בהיבט העקרוני מבוססת עמדתה בראש וראשונה על הטעמים המנויים בתעודת החיסיון שהם לב ליבו של העניין, קרי: הגנה על אינטרס ציבורי חשוב, הגנה על שלומם וביטחונם של מקורות, הגנה על יחסי הגומלין שבין הציבור והמשטרה, וגם ובמיוחד מניעת פגיעה באינטרסים חקירתיים נוספים. לטענתה מתקיימים האינטרסים הללו ביחס לראיות החסויות מושא העתירות.

16. מן ההיבט המשפטי, טענה ב"כ המאשימה, יש לתת את הדעת למבחן שנקבע בפסיקה לצורך הכרעה בשאלת חשיפתה של ראיה חסויה, שהוא מידת החשיבות או החיוניות של הראיה להגנתו של נאשם, ובמלים אחרות: האם קיים בראיה החסויה פוטנציאל לזיכוי, או, שמא מעלה הראיה החסויה ספק ביחס לאשמתו, או, למידת מעורבותו בפרשה. מבחן זה, נטען, אינו ניתן ליישום מאחר שעד עצם היום הזה לא מסרו הנאשמים תגובתם לכתב האישום, כך שהגנתם מפני האישומים איננה ברורה, וממילא לא נפרשה לפני יריעת המחלוקת.

17. יתרה מכך, לא רק שהנאשמים טרם הגיבו לכתב האישום, אלא שגם לאורך החקירה כולה נותרה עמדת הנאשם 2 מעורפלת; ואילו הנאשם 1, שטען בחקירה כי חלקו בפרשה הסתכם בטיפול תמים במחשבים, לא סיפק לחוקריו כל הסבר לראיות המפלילות שעלו כנגדו. בעניין זה הפנתה להחלטת בית המשפט העליון בעניינם של הנאשמים, בש"פ 4760/15, בפסקה 15 ובאחרות, שבהן קבע כב' השופט י' עמית, כי הראיות לכאורה שוללות את תזת טכנאי המחשבים התמים. כתוצאה מהאמור, בשלב דיוני זה, בהעדר ידיעה באשר לעמדת ההגנה, עומד בפני בית המשפט קושי אינהרנטי, עד כדי חוסר אפשרות של ממש, להעריך את חשיבות הראיות החסויות להגנת הנאשמים, כפי שעותרים לכך הסניגורים [בעניין זה הוזכר בש"פ 120/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (24.2.2010), בפסקה 23].

18. בהתייחסה באופן קונקרטי לגוף העתירות לחשיפתם של 20 המסמכים החסויים המצוינים בראשי תיבות ומספרים, טענה ב"כ המאשימה, כי בהתאם למבחנים הקבועים בפסיקה, ולנסיבות הקשורות בשני הנאשמים, חשיפת המסמכים, ולו בתקציר, איננה יכולה להועיל להגנתם, ומנגד, החשיפה תפגע ללא ספק באינטרסים ציבוריים חיוניים, כפי שנאמר בתעודת החיסיון. הודגש, כי מקום בו ניתן לספק לסנגורים פרפרוזות הדבר נעשה וייעשה, כפי שנעשה ביחס לידיעות המודיעיניות. אלא שבמקרה זה, עצם קיומם של המסמכים, לא כל שכן תוכנם של 19 מהם, עלול לפגוע ולהחטיא את מטרות החיסיון, ועל כן, לא ניתן לספק לסנגורים אפילו תמצית. הוזכרו בנושא זה בש"פ 1459/15 בעניין **הירשמן**, ובש"פ 4857/05 **פחימה נ' מדינת ישראל** (15.7.2005).

19. בכל הנוגע ל-16 הידיעות שלגביהן התבקשה חשיפת זהות המוסר או המוסרים - הדגישה ב"כ המאשימה בטיעוניה את האינטרס הכפול והמצטבר ביחס לחיסיון המוטל על שמותיהם וזהותם של מוסרי ידיעות מודיעיניות: החשיבות שבשמירה על שלומם וביטחונם של מקורות, ומניעת חשיפתם לפגיעה פוטנציאלית בהם ו/או במקורבים, בשילוב חיוניות השמירה על תפקודה של המשטרה, לרבות האיסוף המודיעיני שהוא בעל תפקיד חשוב בפעילותה השוטפת של המשטרה בחשיפת עבירות, כמפורט בע"פ 462/07 **מדינת ישראל נ' עיזאת חמאד ואח'** (20.2.2007). בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה, כאמור, טענה ב"כ המאשימה, הרי שבנסיבות התיק, נוכח חומר החקירה הקושר את הנאשמים לאשמה המיוחסת להם, ברי כי חשיפת המקור או המקורות לא תועיל לנאשמים, ואין בנתונים החסויים פוטנציאל מזכה, אפילו לא כדי העלאת ספק; כך ביחס לנאשם 1, אשר כלל לא נזכר בידיעות; וכך באשר לנאשם 2, אשר מכבב בכל הידיעות המודיעיניות שנמסרו כמי שעומד במרכז פרשת המרמה.

20. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים בתאריך 3.8.15 התקיים דיון בלשכתי במעמד צד אחד. נכחו בו ב"כ המאשימה, קציני המודיעין שאחראים לקבלת הידיעות ולמסמכים החסויים, וראש צוות החקירה.

בדיון זה הוצגו לפניי המסמכים החסויים **המסומנים מ.1, ל.ת. 1 עד ל.ת. 6; ל.ת. 12 עד ל.ת. 15; מ.פ. 5 עד מ.פ. 12**, ועוד מסמך מ.ט., וכן, 16 הידיעות המודיעיניות. נמסרו פרטים והסברים ביחס לכל אחד מ-20 המסמכים החסויים, הרקע להפקתו והסיבה להטלת חיסיון על עצם קיומו, על תוכנו ופרטיו. ביחס ל-16 הידיעות המודיעיניות - העמידו ב"כ המאשימה וקציני המודיעין לרשותי את הפרטים החסויים, לרבות, זהות מוסרי הידיעות, זהות המפעילים, הערכת מהימנות, מועדי הידיעות ותוכן המלא. נמסרו לי הסברים ביחס לשאלות שהעלו הסנגורים, האם מדובר במקור

אחד שמסר את כל הידיעות, והאם מוסר או מוסרי הידיעות מעורבים אישית בפרשת ההונאה הנטענת.

קציני המודיעין הבהירו את עוצמת האינטרס הציבורי בשמירת החיסיון על זהותם של מקורות והפרטים שנותרו חסויים (ב-6 הידיעות שלגביהן נמסרו רק פרפרזות), וזאת, כדי שלא לסכן את שלומם וביטחונם של אנשים, וכדי שלא לסכל שיתוף פעולה קיים ועתידי בינם לבין משטרת ישראל.

21. נערך פרוטוקול שוטף בכתב ידי.

הפרוטוקול הוכנס למעטפה סגורה (עליה שמי וחתימתי, בצרוף תאריך הדיון). על המעטפה נרשם "סודי". היא תימסר לשמירה בכספת בית המשפט.

התשתית החוקית

22. קודם שאכריע בעתירות אבהיר את המסגרת המשפטית לבחינתן.

ככלל, אמורה התביעה להציג בפני הנאשם את מכלול הראיות שנאספו לתיק לצורך הגשמת האינטרס של חקר האמת ועשיית צדק עם הנאשם. כלל זה בא לידי ביטוי בסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], ולצידו חריגים בדמות חסיונות ואינטרסים מוגנים אחרים. החיסיון הרלוונטי לענייננו מעוגן בסעיף 45 לפקודת הראיות, שכותרתו "חיסיון לטובת הציבור" הקובע:

אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדן בדבר, על-פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה.

23. המחוקק הסמיק, אפוא, את בית המשפט להיעתר לעתירתו של בעל דין המבקש גילוי ראיה חסויה על פי דין, אם מצא כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש שלא לגלותה. משמע: גם אינטרסים חשובים של ביטחון המדינה (לפי סעיף 44 לפקודת הראיות) או ביטחון הציבור (לפי סעיף 45) ייסוגו בפני הערך של חקר האמת ועקרון העל של אי הרשעת חפים מפשע, מקום בו הראיה החסויה היא מהותית וחיונית להגנתו של הנאשם.

24. הוראת החוק האמורה והאינטרסים שבבסיסה נבחנו בשורה של פסקי דין אשר יצאו מבית המשפט העליון, ובהם הותוו המבחנים שלאורם אמור בית המשפט להעריך את האינטרסים המנוגדים הפועלים ולאזן ביניהם. הפסיקה שהזכירו הצדדים בטיעוניהם (כמבואר בפסקה 12 לעיל) היא אכן הפסיקה המנחה והנוהגת. עליה, ועל החלטות נוספות סמכתי את מירב החלטותי עד כה: ע"פ 889/96 בענין **מאזריב** (עמ' 438-439); החלטת הנשיא א' ברק בב"ש 838/84 בענין **ליבני**; ע"פ 4765/98 בענין **אבו סעדה**; וכן, ע"פ 621/01 **מדינת ישראל נ' חמדאן**, פ"ד

נה(2) 823 (להלן: **עניין חמדאן**); בש"פ 4857/05 **פחימה נ' מדינת ישראל**, תקדין עליון 2005(3) 479 (15.7.05); בש"פ 1924/93 **גרינברג נ' מדינת ישראל**, פ"ד מז(4), 766 (31.8.93, להלן: **עניין גרינברג**); בש"פ 120/10 **פלוני נ' מדינת ישראל**, תקדין עליון 2020(1) 9464 (24.2.2010, להלן: **עניין פלוני**); בש"פ 6392/97 **בלביסי נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(5), 176 (להלן: **עניין בלביסי**); בש"פ 9086/01 **רביב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(3) 163; ובש"פ 7200/08 **סעיד נ' מדינת ישראל** (27.10.2008).

25. בהתאם לפסיקה האמורה, תיעשה בחינת העתירה בשני שלבים, כאשר בשלב הראשון בוחן בית המשפט האם חשיפת המסמך החסוי מקימה חשש לפגיעה בעניין ציבורי חשוב, ואיזה הוא החשש. אם נוכח כי כן, עליו לאזן, בשלב השני, בין האינטרסים המנוגדים הפועלים זה מול זה - מניעת חשיפתן של ראיות או ראיות שתוצאתה עלולה לפגוע בעניין הציבורי האמור, מצד אחד, כשהכוונה היא לסיכון חיי מקור, או, מקורות, ביטחונם האישי ושלומם, ו/או, פגיעה בשיטות עבודתן של רשויות האכיפה; מן הצד האחר - הצורך הממשי בגילוי האמת בפני ההגנה, וקיום דיון פלילי הוגן וראוי, שבו נשמרת הגנת הנאשם במלואה, ונמנע עיוות דין אפשרי.

במסגרת האיזון המתואר, אמור בית המשפט לבחון מהי החשיבות או החיוניות של הפרטים החסויים להגנת הנאשם, כלומר - האם יש בהם "פוטנציאל מזכה", והאם עשויות הראיות לכשתיחשפנה לעורר ספק סביר באשמתו של הנאשם [ע"פ 889/96 בעניין **מזאריב**, בעמ' 447; דנ"פ 1424/01 **מדינת ישראל נ' חמדאן** (23.4.2001); ע"פ 5114/97 **סלימאני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(2) 721]. זאת, בהיקש מהופך ל"פוטנציאל ההרשעה" הנדרש לרף של ראיות לכאורה בהליכי מעצר עד תום ההליכים. ככל שיגבר המשקל היחסי של הפרטים החסויים להגנת הנאשם, כן תגבר הנטייה להורות על חשיפתם אגב הסרת החיסיון.

26. הבחינה של המשקל היחסי, כאמור, היא מטבע הדברים אינדיבידואלית וספציפית, ומן ההכרח שתיעשה לאור האישומים המיוחסים לנאשם, לאור הראיות הנוגעות לכך, ולאור שדה המחלוקת שבין הצדדים, קרי: טענות ההגנה של הנאשם, מקומן של הראיות החסויות וחשיבותן בשדה זה, ובהתחשב בכלל עובדות המקרה. מאלין מובן, כי השאלה אם חסוי ראיות מסוימות עלול לפגוע בהגנתו של הנאשם ובזכותו למשפט הוגן אינה שאלה תיאורטית. היא אמורה להיבחן על רקע מיקומן של הראיות החסויות במחלוקת שבין הצדדים, וזאת, לאחר שנחשף קו ההגנה של הנאשם לעיני בית המשפט [בש"פ 6392/97 בעניין **בלביסי** בעמ' 181]. הגשת עתירה לגילוי ראיה חסויה **"עוד לפני שהנאשם הציג את קו הגנתו היא עתירה מוחלטת מיניה וביה"** (עניין **פלוני**, בעמ' 9467). רק על פי בחינה כוללת כזו ניתן להכריע ולקבוע מה גובר בנסיבות המקרה - האם הצורך במניעת חשיפת הפרטים החסויים, או, הצורך לאפשר לנאשם להתגונן כהלכה (עניין **גרינברג**, עמ' 771).

27. לסיכום פרק זה יצוין, כי בסופו של יום מכוונים כל המבחנים המנויים בפסיקה והדיבור "איזונים" כדי שיכריע בית המשפט על פי אמת מידה עקרונית אחת, והיא: קביעת הנזק שעלול להיגרם להגנתו של הנאשם אם תישארה הראיות חסויות ולא תיחשפנה בפניו. ההלכה שהשתרשה היא, כי במאבק בין האינטרסים המנוגדים שתיארת - גובר אינטרס הנאשם למשפט הוגן ולהגנה ראויה. לאמור: אם יסתבר לבית המשפט כי חומר החקירה שגילוי עלול לפגוע בעניין ציבורי חשוב, ושעל כן ניתן לגביו צו חיסיון, הוא חיוני להגנת הנאשם, ויש בו פוטנציאל ראייתי התומך בגרסתו, או, כזה שעשוי לעורר ספק סביר באשמתו, הוא יכריע לטובת הסרת החיסיון על פני החשש

לפגיעה בעניין ציבורי חשוב. ממילא ברור, כי במקרה כזה, תעמוד המאשימה בפני דילמה בין חשיפת הראיות החסויות, או, ביטול ההליך הפלילי כדי להימנע מחשיפתן של ראיות שגילויין עלול לפגוע באינטרס חיוני למדינה [עניין חמדאן, בעמ' 828; בש"פ 3671/05 קהמוז נ' מדינת ישראל (לא פורסם)].

מן הכלל אל הפרט

28. כאמור, הוצג לפניי במעמד צד אחד החומר החסוי, בלוויית הסברים בצירוף חומר חקירה, במטרה לבחון את החיוניות שבחיסוי המסמכים, והאם קיים חשש לפגיעה בעניין ציבורי חשוב. הוצגו 16 הידיעות הנזכרות בפסקה הראשונה של תעודת החיסיון והמפורטות בנספח לה, ונמסרה זהות מוסרי הידיעות. הוצגו 20 המסמכים החסויים המפורטים בעמ' 1 של תעודת החיסיון, סעיפים 1 עד 9.

29. לאחר ששמעתי את הסברי התביעה וקציני המודיעין לגבי טיבו ומהותו של החומר החסוי, השתכנעתי, בכל הנוגע ל-16 הידיעות, כי המקורות והמידע שמסרו אמינים בעיני המפעילים, וכי חשיפת זהות המקורות עלולה לפגוע בשלומם ובביטחונם, וגם בטיב ואיכות הקשר בכלל בין המקורות ומפעיליהם.

אשר לאסופת המסמכים החסויים, ראוי להבהיר מיד, ביחס למסמך הנזכר בסעיף 4, עבודת מ.ט. 22/14, כי תוכנו אינו חסוי. המסמך נמסר להגנה. החיסיון חל רק על סמל ושם היחידה. נותרו לבחינה במסגרת העתירה **19 מסמכים חסויים**. הם מתחלקים להשקפתי, בהתאם למפורט בתעודת החיסיון ולתוכנם, לארבע קבוצות. נוכח הסברים שקיבלתי מב"כ המאשימה וראש צוות החקירה, השתכנעתי כדלקמן:

א. 4 מהמסמכים, על פי תוכנם, כלל אינם רלוונטיים לחקירת הנאשמים, ומתייחסים לחשדות כנגד אחרים;

ב. 2 מהמסמכים מתייחסים לשיטות ואמצעים מודיעיניים. חשיפתם תפגע, ללא ספק, באמצעי הפעלת ואיסוף המודיעין המשטרתי ואף ביחסי החוץ של המדינה;

ג. 9 מהמסמכים מתעדים שיטות ואמצעי חקירה שהפעילה, או, ניסתה להפעיל היחידה החוקרת. השתכנעתי, כי חשיפתם תפגע קשות בשיטות העבודה של המשטרה. עם זאת, לדברי ב"כ המאשימה, היא מסרה לסנגורים פרפרזה מסכמת של 4 מהמסמכים החסויים בדמות מזכר שערך אלדד אלוני ב-18.3.15;

ד. 4 מהמסמכים - מ.פ. 5 עד מ.פ. 7 ו-ל.ת. 13 - קשורים לחקירת הנאשמים. השתכנעתי כי חשיפת שלושה מהם תפגע קשות באינטרסים חיוניים, כמפורט בתעודת החיסיון. ביחס למסמך מ.פ. 5 סברתי, כבר בשלב מוקדם זה, כי ניתן וראוי לחשפו בפני ההגנה. כך יעשה, בהסכמה.

ב"כ המאשימה ניאותה למסור להגנה, בנוסף, אסופת בדיקה של כלי רכב, שהיא נספח של המסמך מ.פ. 8.

30. ההכרעה בעתירות לחשיפת המסמכים החסויים וזהות מוסרי הידיעות, תלויה, אם כן, בתוצאת האיזון בין אינטרס הציבור המורה שלא לחשוף את המסמכים החסויים ואת זהות המקורות כדי שלא לפגוע בעניין ציבורי חשוב, מצד

אחד, לבין צרכי ההגנה של הנאשמים, כפי שעלו מטיעוני סנגוריהם. כאמור לעיל בפרק הנורמטיבי, נבחנת חשיבותם וחיוניותם של הפרטים והתכנים החסויים להגנת הנאשמים בשאלה מהו קו ההגנה, ו/או אלו טענות הגנה העלו בחקירתם ו/או בתגובתם לכתב האישום לאורן של הראיות הגלויות, ומתן האפשרויות או ההיפותוזות שלהם ביחס לחפותם [עניין פלוני; וכן, בש"פ 155/08 מאמון אבו טיר נ' מדינת ישראל, פסקאות 5-8]. אדגיש: כאשר אין בפני קו ברור שמציגה ההגנה, להוציא תזת טכנאי המחשבים התמים שהעלה הנאשם 1, וטענות הנאשם 2, בשלב מאוחר של החקירה, כי האדם שעומד מאחורי פרשת ה"עוקץ" הוא יעיש, קיים קושי בסיסי, אינהרנטי, להשיב לשאלה ולקבוע האם יש בגילוי הראיות החסויות "פוטנציאל מזכה", או, אפשרות שיתעורר ספק סביר באשמתם של הנאשמים בכלל, או, ברמת מעורבותם בפרשה.

31. למרות האמור, למרות שהנאשמים טרם התמודדו עם מכלול הראיות הלכאוריות הגלויות שהונחו לפניהם ולפני בית המשפט, ואשר לגביהן נקבע בשתי ערכאות כי בכוחן להביא להרשעתם של הנאשמים, אתיחס לעתירות לחשיפת הראיות והפרטים החסויים.

ביחס לעתירות להסרת החיסיון מ-19 המסמכים החסויים, אותם פירטתי בפסקה 29 לעיל (כאשר המסמך מ.ט. 22/14 נמסר, כאמור, להגנה), או, לחילופין, לקבלת פרפרוזות, לא מצאתי כי המסמכים האמורים, להוציא אחד מהם, מ.פ. 5, עשויים לסייע לנאשמים לנהל את הגנתם. מה גם, שקיבלו פרפרוזת מרוכזת ביחס לארבעה מהמסמכים. במיוחד כך, ביחס למסמכים שמתייחסים לחקירה אחרת שאיננה קשורה בנאשמים (4 מסמכים), וביחס למסמכים הנוגעים לשיטות ואמצעי חקירה (9 מסמכים), שתוצאותיה הגלויות כבר ידועות ממילא לכולי עלמא. כך ביחס למסמכים הנוגעים לשיטות הפעלת וקבלת נתונים מודיעיניים (2 מסמכים), והוא הדין ב-4 המסמכים - מ.פ. 5 עד מ.פ. 7 ו-ל.ת. 13. אחד מהם יימסר, כאמור, להגנה.

32. שוכנעתי, לאור הסברי ב"כ המאשימה וקציני המודיעין, כי חשיפת המסמכים החסויים הללו עלולה לפגוע קשות באינטרסים חיוניים ובעניין ציבורי חשוב, הכל כמפורט בתעודת החיסיון, ומאידך גיסא, הם לא יועילו לנאשמים, שטענותיהם בחקירה מונחות לפניי. בשל כך, גם לא מצאתי כי יש אפשרות ליתן פרפרוזת או פרפרוזות אחדות, להוציא זו שכבר ניתנה, באשר אלה ינציחו את הפגיעה האפשרית בעניין הציבורי ובתכלית החיסיון, ללא כל תועלת נראית לעין לנאשמים.

33. אשר לחשיפת זהות מוסרי 16 הידיעות: כאמור, יש להכריע בחיוניות חשיפת זהותם של מוסרי הידיעות להגנת הנאשמים על-סמך ההנחה כי זו תניב את התוצאות שהם מבקשים להניח בפני בית המשפט, קרי: על בית המשפט להשתכנע כי יש בחשיפה משום פוטנציאל מזכה, או, פוטנציאל להפחתת עוצמת אשמת הנאשמים, ובלבד שישתכנע כי אכן קיים פוטנציאל ראייתי לנכונותה של הנחה זו והיא אינה מופרכת, וכן, כי לחיוניות זו עוצמה אשר גוברת על העניין הציבורי שבשמו הוטל החיסיון על המקורות. אם התשובה לאלה חיובית - הייתי רואה עצמי מחויבת לאפשר לנאשמים לקבל את מבוקשם. ואולם, אל מול הסברי קציני המודיעין, במיוחד רפ"ק שרייבר, באשר לזהות מוסרי הידיעות והטעמים להוצאת החיסיון, הסברים ששכנעו אותי כי הסרת החיסיון תפגע בעניין ציבורי חשוב, הן בשלומם וביטחונם של אנשים, והן באינטרסים ציבוריים נוספים, לרבות, אינטרס שיתוף הפעולה בין הציבור לרשות החוקרת, ניצבות טענות קלושות שהעלו העותרים בנושא זה.

34. עובדה ניצחת וידועה היא שהנאשם 1, אשר הכחיש בחקירתו כי נטל חלק מהותי בפרשת המרמה המורחבת, להוציא, השמדת הראיות (באישום השמיני), איננו נזכר בידיעות המודיעיניות שתוכן נמסר להגנה כנעט בשלמותן. לראיות הגלויות אשר קושרות אותו לפרשה כמי שנטל בה חלק מהותי, אין זכר במידע שנמסר למשטרה, שהרי מדובר בראיות שהגיעו לידי החוקרים בשל ובעקבות החקירה הגלויה. אין בי ספק היום, כי חשיפת המקורות, שפגיעתה בעניין ציבורי חשוב ברורה, לא תעלה ולא תועיל לנאשם 1. על כן, גובר אינטרס הציבור שבאי חשיפתה.

35. תוכן הידיעות נחשף, כמובן, בפני הנאשם 2, והעתירה בנושא זהות המקור או המקורות נועדה לקעקע את גרסתו של יעיש, בהאמינו כי הוא הוא המקור. ב"כ המאשימה הודיעה כי יעיש, אשר נחקר ומסר גרסה, יוזמן כעד תביעה. אין מניעה, אם כן, שהנאשם 2 יחקור את יעיש כאוות נפשו במסגרת החקירה הנגדית. מעבר לכך, נימוקי העתירה אינם מצדיקים שאעתר לה בכל הנוגע לחשיפת המקורות, שכן, הפרטים והעובדות שנמסרו לי ביחס לזהות המקורות ומועדי מסירת המידע שיכנעו אותי כי השארת החיסיון על כנו איננה פוגעת בהגנת הנאשמים בשום צורה שהיא. אומר זאת ביתר נחרצות: אין בחשיפת המקורות משום פוטנציאל "מזכה", או, פוטנציאל המפחית אשמה, ואפילו לא פוטנציאל המעורר ספק סביר. בעניין ספציפי זה, אנמק נימוקי באורח חסוי, שכן, הנימוקים הם חסויים, וקשורים קשר הדוק לחיסיון מושא העתירה, ואף יונקים מאותם מקורות שבעטיים הוטל החיסיון על זהות המקורות. נימוקי מפורטים בנספח סודי שיצורף למעטפה יחד עם הפרוטוקול הסודי, והם יישמרו בכספת בית המשפט (במזכירות הפלילית). לעניין האפשרות לצרף להחלטה נספח סודי, ראו: בש"פ 3811/12, 4257/12 **אגבאריה ואח' נ' מדינת ישראל** (10.7.12).

36. אשר על כן, בכפוף לסייגים שציינתי, העתירות נדחות.

המזכירות תמציא החלטתי לצדדים.

המעטפה הנושאת את הכותרת "סודי" תופקד בכספת המזכירות הפלילית.

ניתנה היום, ג' אלול תשע"ה, 18 אוגוסט 2015, בהעדר הצדדים.

[1] אשר מיוחס לנאשם 1 בלבד.

[2] ולא כפי שסברו הסגורים בטעות כי קיבלו רק פרפרזות.

[3] כפי שנמנו ופורטו בתעודת החיסיון (על פי סימוניהם - מ.1, ל.ת. 1 עד ל.ת. 6; ל.ת. 12 עד ל.ת. 15; מ.פ. 5 עד מ.פ. 12). לא ברורה הטענה שהעלו הסנגורים כי אין באפשרותם לדעת בכמה מסמכים מדובר.